



مطالعه تطبیقی المان‌های پوسترهای جنگ تحمیلی در ایران و جنگ جهانی دوم در لهستان

شکیبا رحمانی^۱

چکیده

"جنگ" واژه نام‌آشنایی است که جهان، صورت‌های مختلفی از آن را به خود دیده و در دوران‌های مختلف با واکنش‌های متفاوتی از انسان‌ها مواجه گردیده‌است. در تمام طول تاریخ همواره به علل مختلف سرزمین‌هایی مورد یورش و تهاجم دشمن قرار گرفته‌اند که سرزمین ما ایران در دوران جنگ تحمیلی و همچنین کشور لهستان در دوران جنگ جهانی دوم از این قاعده مستثنی نبوده‌اند. در چنین مقاطع حساسی نقش هنرهای تجسمی که نه تنها با ایجاد اهداف زیبایی‌شناسانه بلکه با ایجاد و گسترش فرهنگ مقاومت توسط هنرمندان به منته ظهور در می‌آید، هنر طراحی پوستر است. آن چه که برای ما حائز اهمیت است این سؤال است که آیا کشورهای ایران و لهستان با سابقه مشابه جنگ در دو مقطع مختلف و با توجه به تعاملات فرهنگی که از دیرباز داشته‌اند، آیا در زمینه طراحی پوستر بر یکدیگر اثرگذار بوده‌اند یا خیر؟ در پژوهش حاضر که به روش کتابخانه‌ای و توصیفی-تحلیلی انجام گرفته، سعی شده تا پس از گزینش نمونه‌هایی از پوسترهای دفاع مقدس در ایران و جنگ جهانی دوم در لهستان، نقش فرهنگ و هنر بومی را در طراحی پوسترهای دو کشور در دو فرهنگ متفاوت ولی موضوع مشترک "جنگ" مورد بررسی قرار دهد. در پایان به این نتیجه می‌رسیم که طراحان پوستر در هر کشور از عناصر بصری، نوشتاری و گفتاری استفاده می‌کنند که ریشه در فرهنگ، تمدن، آداب و سنن، باورها و اعتقادات ملت آن کشور دارد. زمینه‌های اجتماعی در طراحی پوستر نقش حیاتی داشته و فرهنگ بصری عاملی است که سبب ایجاد هویت در پوسترهای این کشورها شده‌است.

واژگان کلیدی: طراحی پوستر، جنگ، ایران، لهستان